

III.

ODŮVODNĚNÍ

OBEČNÁ ČÁST

Název

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 389/2017 Sb., o stanovení výše paušálních částek nákladů veterinárních kontrol spojených s dovozem nebo vývozem, ve znění vyhlášky č. 277/2018 Sb.

Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy a odůvodnění jejích hlavních principů

Zákon č. .../2019 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, nabývá účinnosti dnem 14. prosince 2019.

Hlavním cílem novely veterinárního zákona je implementace nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/625 ze dne 15. března 2017 o úředních kontrolách a jiných úředních činnostech prováděných s cílem zajistit uplatňování potravinového a krmivového práva a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, zdraví rostlin a přípravků na ochranu rostlin, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EU) č. 1151/2012, (EU) č. 652/2014, (EU) 2016/429 a (EU) 2016/2031, nařízení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a směrnic Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, směrnic Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutí Rady 92/438/EHS (nařízení o úředních kontrolách) do právního řádu ČR. Lhůta pro implementaci uplyne 14. prosince 2019.

Nařízení o úředních kontrolách přináší obecnou a komplexní úpravu úředních kontrol a jiných úředních činností, která je dosud obsažena v několika přímo použitelných předpisech a směrnicích Evropské unie. Vztahuje se na všechny kontrolní orgány vykonávající úřední kontroly prováděné za účelem ověření souladu s pravidly stanovenými předpisy Evropské unie nebo vnitrostátními předpisy v oblastech vymezených nařízením v čl. 1 odst. 2, tzn. pokud jde o potraviny a bezpečnost potravin, geneticky modifikované organismy, krmiva a bezpečnost krmiv, požadavky týkající se zdraví zvířat, vedlejší živočišné produkty a z nich získané produkty, welfare zvířat, ochranu rostlin, ekologickou produkci a označování chráněných označení původu, chráněných zeměpisných označení a zaručených tradičních specialit. Nařízení se vztahuje také na úřední kontroly dovozu a vývozu ve výše vyjmenovaných oblastech.

Do textu novely veterinárního zákona byla promítnuta ta ustanovení nařízení, jež věcně spadají do předmětu úpravy tohoto právního předpisu. Odpovídajícím způsobem je nyní třeba upravit také prováděcí právní předpisy k veterinárnímu zákonu.

Jedním z prováděcích právních předpisů k veterinárnímu zákonu, který je třeba přizpůsobit novelizovanému znění zákona, resp. nové právní úpravě EU je i vyhláška č. 389/2017 Sb.

V souladu s novelou veterinárního zákona a nařízením o úředních kontrolách se výše nákladů spojených s prováděním pohraniční veterinární kontroly při dovozu bude nově určovat částkou nákladů stanovenou pro účely výpočtu skutečných nákladů spojených s prováděním

každé jednotlivé pohraniční veterinární kontroly. Konkrétní výše částky nákladů budou upraveny sazebníkem v příloze vyhlášky.

Podle čl. 54 nařízení o úředních kontrolách se kontrola dokladů provádí u všech zásilek zvířat, živočišných produktů a ostatního veterinárního zboží dováženého ze třetích zemí. Kontroly totožnosti a fyzické kontroly se neprovádějí vždy, ale s četností závisující na riziku, jaké jednotlivá zvířata, živočišné produkty nebo ostatní veterinární zboží představují pro zdraví lidí a zvířat a dobré životní podmínky zvířat.

Dovozce tedy zaplatí vždy částku stanovenou za provedení kontroly dokladů; částky za kontrolu totožnosti a fyzickou pak v závislosti na tom, zda budou tyto kontroly v rámci konkrétní pohraniční veterinární kontroly provedeny.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena

Předkládaný návrh vyhlášky je vypracován v souladu se zmocněním uvedeným v § 78 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, k provedení § 75 odst. 5 veterinárního zákona.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Předložený návrh vyhlášky souvisí s tímto předpisem Evropské unie:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/625 ze dne 15. března 2017 o úředních kontrolách a jiných úředních činnostech prováděných s cílem zajistit uplatňování potravinového a krmivového práva a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, zdraví rostlin a přípravků na ochranu rostlin, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EU) č. 1151/2012, (EU) č. 652/2014, (EU) 2016/429 a (EU) 2016/2031, nařízení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a směrnic Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, směrnic Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutí Rady 92/438/EHS (nařízení o úředních kontrolách).

Navrhovaná novela vyhlášky je s tímto předpisem Evropské unie a s právem Evropské unie plně slučitelná.

Návrh není v rozporu s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a je v souladu s obecnými zásadami práva Evropské unie.

Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Zvířata, živočišné produkty a ostatní veterinární zboží dovážené ze třetích zemí mohou vstoupit na území Evropské unie pouze přes stanoviště pohraniční veterinární kontroly – pohraniční veterinární stanice. V České republice je jediným vstupním místem Pohraniční veterinární stanice Praha – Ruzyně, která je součástí Městské veterinární správy v Praze Státní veterinární správy.

Veterinární zákon v souladu s předpisy EU v § 75 odst. 5 stanoví, že dovozce nebo jeho zástupce je povinen uhradit náklady spojené s prováděním pohraniční veterinární kontroly. Výše

nákladů spojených s prováděním pohraniční veterinární kontroly se podle dosavadní právní úpravy v souladu s čl. 27 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 stanovuje paušální částkou odpovídající skutečným nákladům vynaloženým na provádění těchto kontrol za předchozí dva roky.

Tento způsob výpočtu byl v minulých letech zvolen proto, že příloha V oddíl B nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 stanovovala minimální sazby poplatků, ale neurčila výši poplatků pro tzv. ostatní zvířata (např. akvarijní ryby, terarijní zvířata, drobné savce, laboratorní myši, psy, kočky, ZOO zvířata), jež jsou hlavními komoditami dováženými přes Pohraniční veterinární stanici Praha – Ruzyně.

Novela veterinárního zákona změnila právní úpravu náhrady nákladů spojených s prováděním pohraniční veterinární kontroly tak, že v souladu s čl. 79 odst. 1 písm. a) a čl. 82 odst. 1 písm. b) nařízení o úředních kontrolách se již do budoucna nebudou stanovovat paušální částky podle skutečných nákladů vynakládaných na provádění pohraniční veterinární kontroly v předchozích dvou letech. Výše náhrady bude nově určena částkou stanovenou pro účely výpočtu skutečných nákladů spojených s prováděním každé jednotlivé pohraniční veterinární kontroly, tzn. kontroly dokladů, kontroly totožnosti a fyzické kontroly.

Jak vyplývá z výše uvedeného, nezbytnost změny platného právního stavu je dána nutností naplnit zákonné zmocňovací ustanovení a vytvořit právní základ pro vybírání nákladů spojených s prováděním pohraničních veterinárních kontrol v souladu s nařízením o úředních kontrolách.

Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty:

Lze předpokládat, že navrhovaná změna nebude mít dopad na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty.

Dosud se částka nákladů určovala podle skutečných nákladů vynakládaných na provádění pohraniční veterinární kontroly v předchozích dvou letech. Výše částek bude i nadále odpovídat skutečným nákladům a bude tedy obdobná jako podle dosavadní právní úpravy; změnu však přinese zohlednění skutečně provedených typů kontrol.

Předpokládané dopady bude možné vyhodnotit až na základě prováděcího nařízení Komise, které dosud nebylo vydáno a které určí konkrétní frekvenci kontrol totožnosti a fyzické v závislosti na riziku, jaké jednotlivá zvířata, živočišné produkty nebo ostatní veterinární zboží představují pro zdraví lidí a zvířat a dobré životní podmínky zvířat. I poté se však může jednat pouze o odhad, protože počet a typ zásilek, které v dalších letech projdou pohraniční veterinární stanicí, není možné předem vyčíslit.

Vzhledem k tomu, že jediným vstupním místem v ČR je pohraniční veterinární stanice umístěná na Letišti Václava Havla Praha, zásilky živočišných produktů nebo vedlejších produktů živočišného původu nad 6 tun, resp. nad 46 tun touto stanicí prakticky neprocházejí a jsou dovozci směřovány spíše na stanice jiných členských států, jež jsou umístěné v přístavech. Z tohoto důvodu se navrhuje zrušení parametru úhrady za kontrolu těchto zásilek od 7 tun do 46 tun včetně ve výši 250 Kč za každou započatou tunu nad 6 tun a zrušení parametru nad 46 tun. Výpadek příjmů státního rozpočtu se z výše uvedených důvodů nepředpokládá.

Dopady na Státní veterinární správu:

Návrh vyhlášky nebude mít dopady na činnost orgánů veterinární správy.

Změna principu stanovení celkové výše nákladů nepředstavuje pro činnost pohraniční veterinární stanice nutnost vynaložení nových nákladů.

Dopady na dovozce:

Lze předpokládat, že změna vyhlášky nepřinese negativní dopady na dovozce.

Dosud se částka nákladů určovala podle skutečných nákladů vynakládaných na provádění pohraniční veterinární kontroly v předchozích dvou letech. Výše částek bude i nadále odpovídat skutečným nákladům a bude tedy obdobná jako podle dosavadní právní úpravy.

Nově se však při určení výše nákladů zohlední, jaké typy kontrol byly v rámci pohraniční veterinární kontroly určité zásilky skutečně provedeny. U všech komodit tedy bude nově výše částky nákladů lépe odrážet skutečné náklady vynaložené na provedení pohraniční veterinární kontroly v konkrétním případě. V praxi to znamená, že dovozce zaplatí vždy částku stanovenou za provedení kontroly dokladů, která se provádí ve 100 % kontrol, a částky za kontrolu totožnosti a fyzickou v závislosti na tom, zda budou tyto kontroly v daném případě provedeny.

Předpokládané dopady bude možné vyhodnotit až na základě prováděcího nařízení Komise, které dosud nebylo vydáno a které určí frekvenci kontrol totožnosti a fyzické, a to v závislosti na riziku, jaké jednotlivá zvířata, živočišné produkty nebo ostatní veterinární zboží představují pro zdraví lidí a zvířat a dobré životní podmínky zvířat. I poté se však může jednat pouze o odhad, protože počet a typ zásilek, které v dalších letech projdou pohraniční veterinární stanicí, není možné předem vyčíslit.

Způsob výpočtu výše nákladů bude sjednocen u všech komodit a typů kontrol. U kontroly tranzitu živých zvířat a produktů se proto již do budoucna neaplikuje zvýšení částky za započatou čtvrt hodinu každého pracovníka podílejícího se na kontrole.

Jedinou odlišností je určení částky nákladů za provedení pohraniční veterinární kontroly psů, koček a fretek, která se stanoví za každé zvíře, nikoli za celou zásilku. Z tohoto důvodu se u kontroly vyjmenovaných zvířat navrhuje omezení maximální částky nákladů. Pokud by takové omezení stanoveno nebylo, mohla by být částka nákladů v některých případech účtována v nepřiměřené výši v porovnání s částkou za kontrolu ostatních komodit.

Přijetí vyhlášky nebude mít dopad v sociální oblasti.

Z navrhované právní úpravy nevyplývají žádné negativní dopady na životní prostředí.

Zhodnocení dopadu navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Návrh vyhlášky nemá žádné negativní dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen.

Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná úprava je v souladu s ochranou soukromí a osobních údajů.

Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava neobsahuje žádné ustanovení, které by bylo předmětem korupčního rizika.

Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava neobsahuje žádné ustanovení, které by se vztahovalo k bezpečnosti nebo obraně státu.

II. Zvláštní část

K čl. I:

K bodu 1:

Předmět úpravy prováděcího právního předpisu se mění s ohledem na změny provedené novelou veterinárního zákona. V rámci implementace nařízení o úředních kontrolách je dále nutné aktualizovat odkaz na příslušný předpis EU.

K bodům 2 a 3:

V návaznosti na novelu veterinárního zákona, resp. nařízení o úředních kontrolách se text vyhlášky a sazebník v příloze č. 2 k této vyhlášce upravuje tak, že výše poplatků za pohraniční veterinární kontrolu při dovozu bude nově určena částkou stanovenou pro účely výpočtu skutečných nákladů spojených s prováděním každé jednotlivé pohraniční veterinární kontroly, tzn. kontroly dokladů, kontroly totožnosti a fyzické kontroly.

Z čl. 54 nařízení o úředních kontrolách vyplývá, že kontrola dokladů se provádí u všech zásilek zvířat, živočišných produktů a ostatního veterinárního zboží dováženého ze třetích zemí. Kontroly totožnosti a fyzické kontroly se neprovádějí vždy, ale s četností závisící na riziku, jaké jednotlivá zvířata, živočišné produkty nebo ostatní veterinární zboží představují pro zdraví lidí a zvířat a dobré životní podmínky zvířat.

Četnost kontrol bude stanovena prováděcím nařízením Komise, které však dosud nebylo vydáno.

Dovozce tedy zaplatí vždy částku stanovenou za provedení kontroly dokladů, která se provádí ve 100 % kontrol, a částky za kontrolu totožnosti a fyzickou v závislosti na tom, zda budou tyto kontroly v rámci konkrétní pohraniční veterinární kontroly provedeny.

K čl. II:

Účinnost vyhlášky navazuje na nabytí účinnosti nařízení o úředních kontrolách a novely veterinárního zákona a stanoví se k 14. prosinci 2019.